

พิษณุ บุญศรีอนันต์. (2551) การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระ

ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร. ปรินญาณิพนธ์ ศป. ม.

(มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์,

รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุวานนท์.

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย บรรเลงโดย ครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแถบบันทึกเสียงและภาพเฉพาะเพลงตระ (4ไม้เดิน) ใน งานไหว้ครูประจำปี 2539 สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งหมด 6 เพลง คือ เพลงตระสันนิบาต เพลงตระนารายณ์รทมสินธุ์ เพลงตระหญ้าปากคอก เพลงตระเชิญ เพลงตระประสิทธิ์ และเพลงตระพระปรคนธรรพ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร
2. เพื่อศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร นับเป็นครูระนาดเอกคนสำคัญที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางระนาดเอกจากครูประสิทธิ์ ถาวร และทางฆ้องวงใหญ่จากครูสอน วงฆ้อง ซึ่งครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร มีความรู้ทางระนาดเอกเป็นอย่างดี โดยเฉพาะกลอนระนาดเอกที่ใช้สำหรับการบรรเลงหน้าพาทย์นั้นเป็นกลอนระนาดเอกที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูประสิทธิ์ ถาวร และได้ผ่านการร่วมพิจารณาความเหมาะสมโดยครูบาง หลวงสุนทร และครูพริ้ง กาญจนผลิน

2. กลอนระนาดเอกที่พบในเพลงตระทั้ง 6 เพลง มีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท คือ 1.กลอนสับ 2.กลอนไต่ลวด 3.กลอนไต่ไม้ 4.กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ และ 5.กลอนช่อนตะเข็บ โดยกลอนระนาดเอกที่พบมากที่สุด คือ กลอนไต่ลวด ที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่ไล่เรียงเสียงกันไปเป็นส่วนใหญ่หรือเดินทำนองเป็นเส้นทางเดียวทั้งไปและกลับ ซึ่งทำให้เสียงของระนาดเอกดูเนียนและเรียบเป็นระเบียบเหมาะสำหรับการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู ในการบรรเลงของแต่ละเพลงนั้น ใช้กลอนไต่ลวดอย่างเดียวก็ทำได้ยากเพราะในแต่ละวรรคเพลงมีทำนองหลักของลูกตกที่แตกต่างกัน จึงต้องอาศัยการดำเนินทำนองในลักษณะของกลอนอื่นๆ มาเชื่อมประโยควรรคเพลงและทำให้เพลงสมบูรณ์ขึ้น

ส่วนเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระทั้ง 6 เพลง คือ 1.การตีกรอยืนเสียง 2.การตีคู่แปดยืนเสียง 3.การตีสะเดาะ 4.การตีสะบัดสามเสียง ขึ้น – ลง 5.การตีสะบัดข้ามเสียง 6.การตีเก็บ 7.การตีเสียงดังสม่ำเสมอ 8.การตีขี้ 9.การตีกดหัวไม้ 10.การตีรัยยืนเสียง 11.การตีรัยเป็นทำนอง และ 12.การตีรัยคู่ 2